

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Sylvie Šiškeové a soudců Tomáše Kocourka a Evy Šonkové v právní věci žalobce: **V. M. B.**, zast. Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou se sídlem Moravské náměstí 754/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 5. 2024, č. j. OAM-603/ZA-ZA11-HA13-R2-2023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 1. 2025, č. j. 31 Az 7/2024-28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný neudělil žalobci azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Dále vyslovil, že mu nelze udělit doplňkovou ochranu z důvodu podle § 15a odst. 1 písm. b) téhož zákona. Žalobce totiž spáchal *vážný zločin*, konkrétně zvlášť závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s psychotropními látkami a s jedy, a to jako člen organizované skupiny.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil u Krajského soudu v Hradci Králové, který žalobu zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti uvádí, že o udělení mezinárodní ochrany požádal s ohledem na svou rodinnou situaci. V České republice žijí jeho manželka na základě povolení k trvalému pobytu a dvě nezletilé děti, které jsou českými státními příslušníky. S rodinou ve Vietnamu naopak stěžovatel v kontaktu není. Stěžovatel vyslovil lítost nad pácháním trestné činnosti. Do české společnosti je integrován. Jedinou možností, jak zůstat v kontaktu s rodinou, je udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d)

zákona o azylu. Žalovaný nezohlednil zájmy jeho nezletilých dětí, resp. požadavky mezinárodních úmluv, jež mají podle čl. 10 Ústavy České republiky aplikační přednost, ani požadavky Listiny základních práv a svobod. Krajský soud rozsáhle rozebral stěžovatelovu trestnou činnost, což stěžovatel nebagatelizuje. Tvrdí však, že užití § 15a zákona o azylu je v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Podle stěžovatele trestní soudy, konkrétně Vrchní soud v Praze, neposuzovaly otázku jeho soukromého a rodinného života při rozhodování o uložení trestu vyhoštění. Stěžovatel může vést rodinný život pouze v České republice. Přesídlení jeho rodiny zpět do Vietnamu není možné vzhledem k míře integrace do české společnosti.

[4] Stěžovatel z opatrnosti navrhl, aby NSS přerušil řízení o kasační stížnosti do vydání rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie (SDEU) o předběžné otázce, kterou položil Krajský soud v Brně a je vedená pod sp. zn. C-349/24.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že potřeba legalizace pobytu na území České republiky není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný v napadeném rozhodnutí podrobně popsal charakter stěžovatelovy trestné činnosti, která vede k uplatnění vylučující klauzule podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Námitka, v níž se stěžovatel domáhá přerušení řízení, jde nad rámec žalobních bodů a byla poprvé uplatněna v kasační stížnosti.

[6] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce [§ 31 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“)], se NSS zabývá též otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11 a 12).

[7] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[8] Ve věci je sporná aplikace vylučující klauzule podle § 15a zákona o azylu. Žalovaný konstatoval, že stěžovatel byl odsouzen za spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 2 písm. a) a odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání devíti let a byl mu uložen trest vyhoštění na dobu pěti let (s. 9 rozhodnutí žalovaného).

[9] Žalovaný dále připomněl, že podle judikatury je pojem *vážný zločin* pojmem autonomním, a proto se podrobně zabýval okolnostmi trestné činnosti stěžovatele. Vyšel z hodnocení její závažnosti v trestních rozsudcích a připojil i vlastní posouzení. V něm zdůraznil, že stěžovatel se dopouštěl výroby a distribuce tzv. tvrdých drog (metamfetaminu) za účelem zisku, a to po delší dobu, ve větším rozsahu a v rámci organizované skupiny. Uvedl rovněž, že zkušební doba byla po podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody stanovena do 30. 3. 2030 a stěžovatel dosud nevykonal ani trest vyhoštění. Připomněl také mezinárodní závazky České republiky v oblasti boje s drogovou

pokračování

kriminalitou a její společenské dopady, což jej vedlo k závěru o aplikovatelnosti § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu (s. 8 až 10 rozhodnutí žalovaného).

[10] Také krajský soud se aplikovatelností vylučující klauzule v dostatečném rozsahu zabýval (body 20 až 25 napadeného rozsudku). Připomněl východiska plynoucí z judikatury NSS a právní kvalifikaci stěžovatelova jednání a ztotožnil se s hodnocením žalovaného v otázce jeho závažnosti.

[11] Podle NSS jsou rozhodnutí žalovaného a rozsudek krajského soudu v této otázce řádně a přesvědčivě odůvodněny. Žalovaný i krajský soud individuálně posoudili závažnost stěžovatelovy trestné činnosti v souladu s judikaturou SDEU (rozsudek ze dne 13. 9. 2018 ve věci C-369/17, *Shajin Ahmed*, bod 55) i vnitrostátní rozhodovací praxí (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2016, č. j. 49 Az 71/2015-26, č. 3537/2017 Sb. NSS, a rozsudky NSS ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, č. 3546/2017 Sb. NSS, bod 14, či ze dne 23. 4. 2020, č. j. 5 Azs 189/2015-127, č. 4084/2020 Sb. NSS, bod 52).

[12] Pokud jde o námitku týkající se přiměřenosti zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života, resp. nejlepšího zájmu jeho nezletilých dětí, lze uvést, že jak vyplývá mj. z usnesení NSS ze dne 7. 6. 2021, č. j. 1 Azs 76/2021-41, bodu 13, ze dne 1. 12. 2016, č. j. 8 Azs 83/2016-62, bodu 20, či ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020-32, bodu 10, je takové posouzení vyhrazeno meritornímu rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu (zde především o doplňkovou ochranu). V bodě 10 usnesení č. j. 1 Azs 49/2020-32 pak NSS s odkazem na své usnesení ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 Azs 166/2016-28, zároveň uvádí, že nejlepší zájem dítěte má být zkoumán ve vztahu k přiměřenosti správního vyhoštění rodiče dítěte, což je otázka, která v azylovém řízení z povahy věci nenachází své místo. S ohledem na výše citovanou judikaturu pak ani tvrzení stěžovatele o nedostatečném posouzení nejlepšího zájmu jeho nezletilých dětí nemůže založit přijatelnost kasační stížnosti.

[13] Jak dále konstatoval SDEU v rozsudku ze dne 9. 11. 2010 ve spojených věcech C-57/09 a C-101/09, *Spolková republika Německo*, vyloučení z postavení uprchlíka podle čl. 12 odst. 2 písm. b) nebo c) předchozí kvalifikační směrnice (směrnice 2004/83/ES) není podmíněno přezkumem přiměřenosti ve vztahu k projednávané věci (body 106 až 111). Podobně se vyjádřil i NSS v rozsudku ze dne 30. 8. 2021, č. j. 8 Azs 192/2020-48, č. 4248/2021 Sb. NSS, v němž obdobné závěry vztáhl i na vyloučení z doplňkové ochrany podle čl. 17 současné kvalifikační směrnice (směrnice 2011/95/EU, srov. bod 51 citovaného rozsudku). Kasační soud v bodě 48 citovaného rozsudku také zdůraznil, že osobě, u níž byla aplikována vylučující klauzule, se má dostat ochrany práv zaručených Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, popřípadě Listinou základních práv Evropské unie v navazujících řízeních týkajících se vyhoštění či návratu.

[14] NSS tedy neshledal, že by se krajský soud odchýlil od ustálené judikatury nebo se dopustil zásadního pochybení. Ačkoli k tomu nebyl vzhledem k výše předestřené judikatuře výslovně povinen, odkázal na závěry soudu rozhodujícího o stěžovatelově trestním obvinění, které se týkaly zásahu do práva na soukromý a rodinný život v souvislosti s uloženým trestem vyhoštění (bod 28 napadeného rozsudku; tyto závěry mají oporu v příslušném rozsudku Vrchního soudu v Praze – pozn. NSS). Uvedl také, že omezení

stěžovatele ve vedení rodinného života na území České republiky je přiměřené s ohledem na zájem na ochraně společnosti (bod 29) a zdůraznil vazby na rodinné příslušníky žijící ve Vietnamu (bod 30).

[15] NSS uzavírá, že z napadeného rozsudku je patrné, že krajský soud vycházel z relevantní judikatury a jeho závěry jsou s ní v souladu. Řádně vypořádal všechny žalobní body a nedopustil se pochybení, které mohlo mít dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení.

[16] NSS proto odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Kasační soud neshledal důvod k přerušení řízení z důvodu předběžné otázky položené Krajským soudem v Brně. Předmět této předběžné otázky týkající se znění § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu účinného do 30. 6. 2023 se totiž míjí s podstatou nynější věci, v níž žalovaný z důvodu aplikace vylučující klauzule o existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany vůbec nerozhodoval (usnesení rozšířeného senátu ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, č. 2174/2011 Sb. NSS, body 19, 23 a 24). K související reakci žalovaného ve vyjádření ke kasační stížnosti lze dodat, že podnět stěžovatele k přerušení řízení není kasační námitkou, nýbrž procesním návrhem, a nedopadá na něj omezení ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

[17] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2025

Sylva Šiškeová
předsedkyně senátu